

Sygn. akt: I C 2508/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Raczkowska
Protokolant:	Stażysta Martyna Pomian

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2018 r. w Suwałkach

sprawy z powództwa S. M. (1)

przeciwko S. M. (2), J. M.

o naruszenie posiadania

I. Przywraca powódce S. M. (1) posiadanie budynku gospodarczego położonego w S. przy ulicy (...), w ten sposób, że nakazuje pozwanej J. M., aby wydała powódce S. M. (1) klucze do powyższego budynku gospodarczego;

II. Oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. Zasądza od pozwanej J. M. na rzecz powódki S. M. (1) kwotę 200,00 zł (dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. Zasądza od pozwanej J. M. na rzecz r. pr. Ł. B. kwotę 196,80 zł (sto dziewięćdziesiąt sześć złotych 80/100, w tym kwotę 160 zł plus 23 % VAT) tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji pełnomocnika z urzędu powódki S. M. (1).

SSR Agnieszka Raczkowska

Sygn. akt I C 2508/17

UZASADNIENIE

Powódka S. M. (1) wystąpiła do tut. Sądu z pozwem domagając się nakazania J. M. i S. M. (2) przywrócenia posiadania lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) poprzez wydanie kluczy do tegoż lokalu oraz udostępnienie lokalu do korzystania, jak również o zakazanie naruszania w przyszłości. Strona powodowa wniosła także o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu stanowiska wskazano, iż S. M. (1) mieszkała w budynku gospodarczym przy ul. (...) w S. od 1977 roku, następnie w listopadzie 2014 roku zachorowała i trafiła do szpitala. Po opuszczeniu placówki medycznej przez powódkę, A. M. zabrał matkę (S. M. (1)) do swojego domu, aby przez okres zimowy opiekować się nią. A. M. zmarł w marcu 2015 roku. Podczas nieobecności S. M. (1) w budynku gospodarczym przy ul. (...) w S. wymieniono tam zamki. Dodatkowo, budynek gospodarczy został zniszczony, natomiast wewnątrz pozostały rzeczy należące do powódki, tj.

łódzka, maszyna do szycia, pralka, dwie kołdry z piór, poduszka, dwa koce, obraz, drobne rzeczy codziennego użytku. Aktualnie S. M. (1) mieszka tymczasowo w (...) 35.

Pozwana J. M. w piśmie datowanym na dzień 11 stycznia 2018 roku szeroko opisała relacje rodzinne między powódką jej dziećmi, wnukami i prawnukami. W uzasadnieniu stanowiska kilkakrotnie podkreślono, iż S. M. (1) jest skonfliktowana ze swoją rodziną. Odnosząc się do żądania pozwu wskazano, iż J. M. wprowadzając się na ul. (...) w S. nie dostała kluczy od budynku gospodarczego. W kwietniu 2017 roku pozwana była zmuszona wyważyć drzwi w tymże budynku gospodarczym z powodu spięcia instalacji. Następnie zamki wymieniono na nowe. Podkreślono również, iż budynek gospodarczy nie ma doprowadzonej instalacji sanitarnej, grzewczej, ani elektrycznej. Następnie, na terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 17 stycznia 2018 roku pozwana J. M. wniosła o oddalenie powództwa.

Na rozprawie, której termin wyznaczono na dzień 22 lutego 2018 roku pozwany S. M. (2) wniósł o oddalenie powództwa. Stanowisko zostało przez niego podtrzymane na terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 23 marca 2018 roku.

Sąd ustalił, co następuje:

S. M. (1) od 1977 roku do 2014 roku zamieszkiwała stale w budynku gospodarczym na nieruchomości położonej w S. przy ul. (...). Do grudnia 2016 roku S. M. (2) wraz z rodziną mieszkał również na tejże nieruchomości, następnie wprowadziła się tam siostra S. J. M. wspólnie z rodziną (bezsporne, a dodatkowo dowód: pismo k. 36; zeznania pozwanego S. M. (2) k.56v; vide: wyjaśnienia informacyjne powódki S. M. (1) 00:11:03-00:25:37 rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 roku; wyjaśnienia informacyjne pozwanej J. M. 00:29:33-00:43:49 rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 roku).

S. M. (1) po opuszczeniu placówki medycznej (koniec 2014 roku) zamieszkała wraz z synem A. M. i jego rodziną w (...) 35. A. M. zmarł w marcu 2015 roku. Przez jakiś czas powódka mieszkała ze swoją synową, ale na skutek zaistniałego między nimi konfliktu wprowadziła się latem 2017 r. Aktualnie S. M. (1) mieszka gościnnie u sąsiadów (bezsporne, a dodatkowo dowód: pismo k. 36; zeznania świadka Ł. M. 00:30:44-00:26:41 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; zeznania świadka W. M. 00:36:44-00:43:01 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; zeznania pozwanego S. M. (2) k.56v; vide: wyjaśnienia informacyjne powódki S. M. (1) 00:11:03-00:25:37 rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 roku).

Aktualnie S. M. (1) zameldowana jest na pobyt stały pod adresem: ul. (...), (...)-(...) S.. W dniu 26 czerwca 2017 roku S. M. (2) złożył do Urzędu Miejskiego w S. wniosek o wymeldowanie S. M. (1) z miejsca pobytu stałego. Prezydent Miasta S., po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym o wymeldowanie z pobytu stałego, w dniu 11 grudnia 2017 roku wydał decyzję o odmowie wymeldowania z pobytu stałego S. M. (1) z adresu S., ul. (...) (bezsporne, a dodatkowo dowód: decyzja k. 38-39v).

Podczas zamieszkiwania S. M. (1) wraz z wnukiem S. M. (2) i jego rodziną na nieruchomości przy ul. (...) w S. stosunki rodzinne nie układały się poprawnie. S. M. (1) jest skonfliktowana również z wnuczką J. M. (dowód: zeznania świadka W. M. 00:36:44-00:43:01 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; vide: wyjaśnienia informacyjne powódki S. M. (1) 00:11:03-00:25:37 rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 roku; wyjaśnienia informacyjne pozwanej J. M. 00:29:33-00:43:49 rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 roku).

S. M. (1) po wyprowadzce z nieruchomości położonej w S. przy ul. (...) częściowo zabrała swoje rzeczy, jednakże miała dostęp do budynku gospodarczego (posiadała swój komplet kluczy), gdzie znajdowały się jej ubrania i sprzęt do pracy. Na posesję przyjeżdżała sama lub z innymi osobami (najczęściej z synową H. M.) nawet pod nieobecność rodziny stale na niej zamieszkującej. Uprawiała tam ogródek, sadiła warzywa i owoce. Klucze do budynku gospodarczego miała także H. M. (synowa powódki) i pozwana J. M. (dowód: zeznania świadka L. P. 00:10:14-00:21:09 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; zeznania świadka T. P. 00:21:23-00:26:14 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; zeznania świadka Ł. M. 00:30:44-00:26:41 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; zeznania świadka W. M. 00:36:44-00:43:01 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; zeznania świadka M. M. (2) 00:43:54-00:49:43 rozprawy z dnia 22 lutego 2018 roku; zeznania powódki S. M. (1) k. 56-56v; zeznania pozwanego S. M. (2) k.56v; vide: wyjaśnienia informacyjne

powódki S. M. (1) 00:11:03-00:25:37 rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 roku; wyjaśnienia informacyjne pozwanej J. M. 00:29:33-00:43:49 rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 roku).

Wiosną 2017 roku J. M. zmieniła zamki w drzwiach wejściowych do budynku gospodarczego położonego w S. przy ul. (...) (dowód: zeznania pozwanej J. M. k. 56v-57).

W dniu 24 lipca 2017 roku S. M. (1) miała zamiar wejść do środka budynku gospodarczego położonego w S. przy ul. (...). Jednakże, z uwagi na wymianę zamków, klucz S. M. (1) nie pasował do drzwi wejściowych. Następnie J. M. otworzyła S. M. (1) drzwi do tegoż budynku. S. M. (1) chciała zostać na stałe na posesji (zamieszkując w budynku gospodarczym, po tym jak wyprowadziła się od swojej synowej H. M.), zatem postawiła torbę na krzesło. J. M. wyniosła na zewnątrz torbę, po którą wyszła S. M. (1). Następnie, J. M. zakluczyła drzwi do budynku gospodarczego i uniemożliwiła S. M. (1) ponowne wejście do wnętrza tegoż budynku. W tym dniu miała miejsce również interwencja Policji (dowód: zeznania powódki S. M. (1) k. 56-56v; zeznania pozwanej J. M. k. 56v-57).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą prawną roszczenia wywiedzionego przez powódkę jest przepis art. 344 § 1 kc, zgodnie z treścią którego przeciwko temu kto samowolnie naruszył posiadanie przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem.

Celem restytucyjnego roszczenia posesoryjnego jest przywrócenie posiadaczowi władztwa nad rzeczą w dotychczasowym rozmiarze. W przypadku wyzucia z posiadania przywrócenie stanu poprzedniego następuje przez nakazanie wydania rzeczy. Natomiast w przypadku naruszenia posiadania bez pozbawienia posiadacza faktycznego władztwa nad rzeczą należy zastosować roszczenie o treści odpowiedniej wobec dokonanego naruszenia.

Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania ma charakter doraźny, gdyż zgodnie z treścią art. 478 kpc w sprawach o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego. Istotą postępowania jest bezzwłoczna ochrona posiadacza poprzez zlikwidowanie skutków samowolnego naruszenia. Żądanie przywrócenia naruszonego posiadania dotyczy stanu faktycznego, a nie prawa. Nie zmierza do pozbawienia naruszcyciela prawa posiadania, lecz do odzyskania przez dotychczasowego posiadacza faktycznego władztwa w związku z samowolą.

Z kolei, stosownie do treści art. 344 § 2 kc roszczenie wygasa, jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od chwili naruszenia. Bieg terminu należy liczyć od dnia samowolnego naruszenia posiadania.

W świetle powyższych przepisów, stwierdzić należy, iż do przesłanek sądowej ochrony posiadania należą – ostatni stan posiadania, samowolne naruszenie posiadania i dochodzenie roszczenia w ciągu roku od chwili naruszenia.

Posiadanie to określony stan faktyczny, wyrażający się w sprawowaniu fizycznego władztwa na rzeczą, któremu towarzyszy zamiar wykonywania tego władztwa dla siebie. Do zakwalifikowania danego stanu jako posiadania konieczne jest również, aby władztwo nad rzeczą nie miało charakteru przejściowego, przypadkowego, ale aby miało cechę trwałości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 1967 roku, sygn. akt III CR 270/66).

Samowolne naruszenie posiadania polega na bezprawnym wkroczeniu w sferę władztwa faktycznego posiadacza. To każde zachowanie, które utrudnia posiadaczowi wykonywanie jego władztwa nad rzeczą. Przesłanka samowolnego naruszenia posiadania polega na nieuprawnionym zakłóceniu wykonywania władztwa. Naruszenie musi mieć

charakter samowolny, nie znajdujący oparcia w przepisie prawa, orzeczeniu sądowym, decyzji administracyjnej czy też zgodzie posiadacza.

W pierwszej kolejności podkreślić trzeba, iż zdaniem Sądu naruszenie posiadania S. M. (1) nastąpiło wiosną 2017 roku, kiedy to J. M. zmieniła zamki w drzwiach wejściowych do budynku gospodarczego położonego w S. przy ul. (...) i nie wydała S. M. (1) nowego kompletu kluczy. Marginalnie wskazać należy, iż zdarzenie z dnia 24 lipca 2017 roku było pewnym faktem – konsekwencją zmiany zamków. Zatem, nie można uznać, iż to w tym momencie doszło do naruszenia posiadania. W tym bowiem dniu powódka jedynie się dowiedziała, że zamki zostały zmienione, zaś samo naruszenie posiadania miało miejsce w momencie zmiany zamków. Bowiem przed zmianą zamków powódka miała dostęp do pomieszczeń gospodarczych, w których przechowywała swoje rzeczy (bezsporne). W lipcu powódka nie posiadała dostępu do pomieszczenia gospodarczego, a jedynie weszła tam korzystając z otwarcia drzwi przez pozwaną. Nie można więc mówić o posiadaniu- campus i animus - w tamtym momencie.

Z kolei, powódka w dniu 26 października 2017 roku (data wpływu) wystąpiła z do tut. Sądu z pozwem i udowodniła, iż wiosną 2017 roku pozwana J. M. samowolnie naruszyła jej posiadanie budynku gospodarczego - poprzez wymianę zamków. Fakt ten został przyznany także przez samą pozwaną J. M..

Zatem, S. M. (1) spełniła wszystkie przesłanki sądowej ochrony posiadania.

W realiach niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności zaś na zeznaniach świadków i stron, a także na wyjaśnieniach informacyjnych stron, jak również na zebranych dokumentach (w szczególności dotyczących postępowania administracyjnego o wymeldowanie z pobytu stałego S. M. (1)).

Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów, albowiem w toku postępowania nie ujawniła się żadna okoliczność, która podważyłaby ich wiarygodność, jak również zeznania świadków, które zasadniczo korespondują ze sobą, a więc zasługują na wiarę i mogą być podstawą prawidłowych ustaleń faktycznych.

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, iż pomiędzy stronami postępowania istnieje konflikt rodzinny, bowiem zarówno S. M. (1), jak i J. M. oraz S. M. (2) przyznają ten fakt. Oceniając całość materiału dowodowego pominięto relacje między pozostałymi członkami rodziny. Niewątpliwie, S. M. (1) przez długi okres (od 1977 roku do 2014 roku) mieszkała na stałe w budynku gospodarczym położonym w S. przy ul. (...), zaś po wyprowadzce do (...) miała także dostęp do tegoż budynku gospodarczego (posiadała własny komplet kluczy), gdzie znajdowały się jej ubrania oraz sprzęt do pracy w ogródku. Powódka na posesję przyjeżdżała sama lub z innymi osobami (najczęściej z synową H. M., a także ze znajomą L. J.) nawet pod nieobecność rodziny stale na niej zamieszkującej. Zdaniem Sądu, przede wszystkim konflikt rodzinny między stroną powodową a stroną pozwaną oraz niechęć do wspólnego zamieszkiwania na jednej posesji, doprowadził do tego, iż J. M. zmieniła zamki w drzwiach wejściowych do budynku gospodarczego położonego w S. przy ul. (...) i nie wydała S. M. (1) nowego kompletu kluczy. Sąd uznał, iż w ten sposób pozwana doprowadziła do naruszenia posiadania powódki i to jej zachowanie wywołało skutki w postaci pozbawienia posiadania.

Reasumując, w przedmiotowej sprawie utracone posiadanie nastąpiło przez wymianę zamków i niewydanie kluczy, co w konsekwencji uniemożliwiło S. M. (1) korzystanie z dotychczas użytkowanego budynku gospodarczego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art. 344 § 1 kc Sąd przywrócił S. M. (1) posiadanie budynku gospodarczego położonego w S. przy ul. (...), w ten sposób że nakazał pozwanej, aby wydała powódce klucze do powyższego budynku gospodarczego.

Mając wszystko powyższe na uwadze orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku.

Żądanie pozwu w dalej idącym zakresie podlegało oddaleniu jako nieusprawiedliwione.

Bezspornym w sprawie niniejszej było to, iż na nieruchomości położonej w S. przy ul. (...) znajduje się budynek mieszkalny i budynek gospodarczy. Jako że S. M. (1) miała dostęp jedynie do budynku gospodarczego, co

sama przyznała, powództwo odnośnie naruszenia posiadania budynku mieszkalnego podlegało oddaleniu. Ponadto powództwo podlegało oddaleniu przeciwko S. M. (2), ponieważ powódka nie wykazała, aby pozwany S. M. (2) naruszył jej posiadanie.

Stąd też orzeczono jak w pkt II sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w myśl art. orzekł z mocy art. 100 zd. 2 kpc nakładając na pozwaną J. M. obowiązek zwrotu S. M. (1) wszystkich kosztów. Łączna suma kosztów procesu po stronie powodowej ukształtowała się na poziomie 200,00 zł (opłata sądowa od pozwu uiszczona przez powódkę).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w pkt III sentencji wyroku.

Z kolei, zgodnie z treścią § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1715) – dalej jako Rozporządzenie, koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują opłatę ustaloną zgodnie z przepisami Rozporządzenia oraz niezbędne, udokumentowane wydatki radcy prawnego.

Stosownie do treści § 11 pkt 4 Rozporządzenia wysokość wynagrodzenia pełnomocnika w sprawie o naruszenie posiadania wynosi 160,00 zł. Wskazaną wartość należało powiększyć o podatek VAT (§ 4 ust. 3 Rozporządzenia), tj. o 36,80 zł. Łącznie wynagrodzenie pełnomocnika ustanowionego powódce z urzędu – r. pr. Ł. B. wyniosło więc 196,80 zł.

Stąd też orzeczono jak w pkt IV sentencji wyroku.

SSR Agnieszka Raczkowska